

IDENTITEET KRISTUSES - Vereleping, identiteedi alus.

Ivo Unt | 26.05.2024 | Toompea kogudus

1. MIS ON VERELEPING?

LEPING on kahe või enama inimese vaheline kokkulepe, mis kaasab vastutust, hüvesid ning trahve. Heebrea keelest (*berit*), tähendab "lõigata nii, et veri voolab." (lk 13,17, Nilsson)

Noa 1Ms 9:9-17 - Abraham 1Ms 15:9-10,17-18 - Moses mt. Sinai 2Ms 24:1-8

Vereleping sõlmitakse kolmel põhjusel:

- **Kaitstuse eesmärgil.** Kes tahab halba teha mehele kellel on ihul lepingu märk peab arvestama, et ta satub vastamisi veel teisegi mehega võibolla veel tugevamaga. käes, rinnas või käsivarres olev haav on pitsat, mis annab julgust ja kindlat usaldust. (lk 20, Nilsson)

- **Kindla kaubanduse tõttu.** Kokkulepped.

- **Sügava sõpruse tõttu.**

Verelepingu sügav tähendus on selles, et lepingu kaaslased saavad üksteise eludest tegelikult osa. nad saavad üheks. (lk 15,17, Nilsson) Lepingu sõlmijad peavad lubama et on valmis oma elu andma, olema ustavad ja kaitsma üksteist alati, kuni surm neid lahutab. (lk 18, Nilsson) nad on iseenestele surnud, loobunud õigusest enese üle ja on alustanud ühist rändamist mis kestab, kuni surm neid lahutab. (lk 19, Nilsson)

2. JUMAL TAHAB MEIEGA LEPINGUT

Jumal ütles: abraham, nüüd sa saad minu. Ma pakun sulle iseennast ja seda kes ma olen ja mis mul on Mina olen sinu kilp ja sinu tasu. Mina annan sulle pühaduse ja õigsuse. Abraham, mina annan sulle oma elu ja ma luban sulle selle mis verelepingusse kuulub kui sa nõustud selle lepinguga. mina olen sinu kilp ja ma kaitsen sind ja võitlen sinu eest. kui keegi ründab sind siis on see sama kui ta ründaks mind. Sinu võitlused on ka minu võitlused. (lk 30, Nilsson)

Meenutage lepingut Jumala rahvas! Nad ei tohi vaadata probleemidele, puudustele ja muredele olgu need siis kui tahes suured. Nad peavad hädaolukorras rõhutama seda mis neil on lepingu tõttu Jumalaga ja tuletama meelde, et tema täidab kõik nende vajadused. (lk 42, Nilsson)

Ps 105 Täna Issandat, kuulutage tema nime, tehke teatavaks rahvaste seas tema teod! 2 Laulge temale, mängige temale, kõnelge kõigist tema imedest! 3 Kiideldge tema pühast nimest, rõõmutsegu nende süda, kes otsivad Issandat! 4 Nõudke Issandat ja tema võimsust, otsige alati tema palet! 5 Meenutage tema tehtud imetegusid, tema imetähti ja tema huulte kohtuotsuseid, 6 te Aabrahami, tema sulase sugu, te Jaakobi, tema valitu lapsed! 7 Tema, Issand, on meie Jumal, tema kohtuotsused on igal pool maailmas. 8 Ta peab igavesti meeles oma lepingut, sõna, mille ta on andnud tuhandele põlvele, 9 lepingut, mille ta on sõlminud Aabrahamiga.

3. OHVRI VAJALIKKUS

Js 64:5 Me kõik oleme saanud rüvedaks ja kõik meie õigused on määrdunud riide sarnased

- **Andekssaamine vere valamise läbi**

(Hb 9:19-22) Seetõttu ei ole ka esimest lepingut sisse pühitsetud ilma vereta. 19 Sest kui Mooses oli kõik Seaduse käsud kogu rahvale ette lugenud, siis ta võttis vasikate ja sikkude vere koos vee ja erepunase villa ja iisopiga ning piserdas sellega nii seda raamatut kui kogu rahvast, 20 öeldes: „See on selle lepingu veri, mida Jumal on teil käskinud pidada.” 21 Ja nõndasamuti ta piserdas verega ka telki ja kõiki jumalateenistusriistu. 22 Moosese Seaduse järgi puhastatakse peaaegu kõik asjad vere kaudu, ja ilma vere valamiseta ei ole andeksandmist.

Preester läks lepituspäeval rahva esindajana eesriide taha, armutsoonile. veri peitis rahva patud. selle järel Jumal ei näinud enam inimeste patte. Ta [Jumal] nägi vaid verd, mis rääkis sellest, et elu oli lepituseks antud. Veri muutis kogu trooni armutsooniks. Iisraeli rahva patud olid aastaks kaetud. vanas lepingus lubas Jumal kitste ja vasikate verel ajutiselt rahva patud katta.

- **Patuohver.** Et patune võiks pühale Jumalale läheneda korraldas Isand asja niimoodi, et asendusohvri veri peitis tema patud. ohvriloom pidi olema veatu, sellel ei võinud mingisugust viga leiduma. ohver oli kuhu täiuslikust ohvrast, mille Jumal oli valinud surema inimeste eest. (lk 84, Nilsson)

- **Süüohver** erines patuohvrast selle poolest, et tema eesmärk oli taastada osadus Jumalaga selle järel, kui inimene oli teinud pattu teise inimese vastu. kui ta oli petnud, kasutanud vägivalda, vandunud valet või olnud üldiselt ebaõiglane. Tegemist oli seega lähedase samasse lepingusse kuuluva vastu tehtud patuga. ka sel juhul pidi patune tunnistama oma süüd, pannes käe ohvrilooma peale ja paludes: oo jehoova, ma olen pattu teinud. ma olen teinud seda mis on vale. (lk 85, Nilsson)

- **Põletusohver** oli üksnes Jumala teenimise ohver, siiras väljendus armastusest Jumala vastu. See oli vabatahtlik ohver, mille üksnes inimene tõi. (lk 85, Nilsson)

- **Roahver.** see kes patu ja süüohvri läbi oli alandunud Jumala ette ja põletusohvri kaudu väljendanud oma igatsust osaduse järgi Temaga võis roahvriga näidata oma tahet käia koos Jehoova Jumalaga ja jõuda lähedasse ühendusse Temaga. Roahver oli ainus ohver millesse ei kuulunud verd. ohver koosnes peenest jahust millest oli eemaldatud kõik jämedad ja karedad osad. (lk 86, Nilsson)

- **Tänuohver** 3 ms 3:7, 7:11-36. (lk 87, Nilsson)

- **Täiuslik ohver - Jeesus.** Uues lepingus on Jumala puhta Talle veri igaveseks ära pühkinud patu, mis lahutas

meid ühendusest Jumalaga. lk 81 (*Hb 9:23-28*) Nii on siis paratamatu, et taevaste asjade kujud tuleb sel kombel puhastada, taevasi asju endid aga puhastatakse neist paremate ohvritega. 24 Kristus ei läinud ju kätega tehtud kõige pühamasse paika kui tõelise paiga eelkujusse, vaid taevasse enesesse, esindama meid nüüd Jumala palge ees. 25 Ta ei läinud sinna selleks, et ohverdada ennast mitu korda, nõnda nagu ülempreester igal aastal läheb võõra verega kõige pühamasse paika, 26 kuna muidu oleks ta pidanud kannatama mitu korda maailma rajamisest peale. **Kuid nüüd on ta üheks korraks aegade lõpul ilmunud, et ennast ohvriks tuues kõrvaldada pattu.** 27 Ja otsekui inimestele on seatud üks kord surra, pärast seda on aga kohus, 28 nõnda ka Kristus, üks kord juba ohverdatud, et ära kanda paljude patud, ilmub teist korda mitte enam patu pärast, vaid päästma neid, kes teda ootavad.

- Kalliit ostetud 1Pt 1:18-19 teid pole lunastatud kaduvate asjadega, hõbeda või kullaga teie tühisest esiisadelt päritud eluviisist, 19 vaid Kristuse kui laitmatu ja puhta Talle kalli verega.

4. UUS LEPING

Vanas Testamendis tähendas sõna LEPING (*berit*) mõlemapoolset kokkulepet - sama sama eest. Mõlemad osalised lubavad teha teise eest kõik, neil on teineteise ees ühesugune vastutus.

Uues testamendis on sõna LEPING, kreeka keeles (*diatheke*), Sõna tähistab selle asemel ühepoolset lepingut (Jumala leping inimesega). Eei tähenda mõlemapoolset andmist - võtmist. Tegemist on ühepoolse andmisega. See on leping milles vaid ühel osalisel on midagi välja pakkuda, midagi anda. (lk 110, Nilsson)

- Pattude andustus, Eph 1:7 *Temas on meil lunastus tema vere läbi, üleastumiste andekssaamine tema armu rikkust mööda, 1Jh 1:7* *Aga kui me käime valguses, nõnda nagu tema on valguses, siis on meil osadus omavahel ning Jeesuse, tema Poja veri puhastab meid kogu patust.*

Vanas testamendis sõna ANDEKSANDMINE tähendas - Jumal kattis kinni patu preestri läbi kes piserdas pühamus armutrooni verega. Jumal nägi patu asemel verd.

Uues testamendis sõna ANDEKSANDMINE (*aphesis*) tähendab: ära kustutada (nagu seda poleks kunagi toime saadetud). sellepärast Jeesus ütles: ma lähen tegelikult teie patte ära kustutama. Patuprobleem saab nüüd lõplikult lahendatud.

- Lepitus Kl 1:20 ja lepitada tema läbi enesega kõik, niihästi maapealsed kui taevalised, tehes rahu tema ristivere läbi. Lepitus lõpetab vastasseisud, sõjad, distantsid. Lepitus lähendab et osapooled on rahul ja nende suhe on taastatud. Kristuse vere läbi on lepitatud inimene ja Jumal - puudub vastasseis, distants ja on alanud lähedus. Millal viimati kogesid Jumala lähedust - selle kogemine tähendab et oled lepitatud Taevaisaga.

- Lunastus 2Kr 5:21 *Ta on teinud patuks meie asemel selle, kes patust midagi ei teadnud, et meie saaksime Jumala õiguseks tema sees.* Kuidas saab pattude andustus ja lepitus sündida? Lunastus - keegi teine mõistetakse süüdi meie pattude eest!

Ühes raamatus (Kwai jõe ime, Ernest Gordon) räägiti tõsilugu teise maailmasõja päevilt, kus Briti sõjavangid Birmas raudteed ehtasid. Tööpäeva lõpus korjati kõik tööriistad kokku. Ühel päeval avastas jaapanlasest vangivalvur, et puudub üks labidas. Raevunud mees käskis süüdlasel ette astuda, kuid keegi ei astunud. «Kõik surevad, kui süüdlast ei leita!»

Mahalaskmine oli algamas, kui üks mees astus ette - ta lasti maha ja mindi tagasi laagrisse.

Kui hiljem labidad üle loeti, selgus, et tegelikult polnudki midagi kadunud.

Üks mees oli ohverdanud ennast teiste eest.

Kuidas saab aga ühe verevalamisega kogu inimkonda lepitada - Kristuse veri oli täiuslik, sest ta oli eostatud pühast vaimust ta seega ei pärandunud patune loomus temale üle. Ta ka jäi patuta.

5. UUE LEPINGU EELISED JA ÕIGUSED

- Päästetud ilma omapoolse tööta. Me ei pea pääste nimel töötama *Ef 2:8-9* *Sest teie olete armu läbi päästetud usu kaudu - ja see ei ole teist enestest, vaid see on and Jumalalt -, 9 mitte tegudest, et ükski ei saaks kiidelda.* Tema armu läbi oleme päästetud ja selle võtame vastu usu kaudu. **Kogu tegevus mida peame rakendama on uskuma armutöösse ja selle anni vastu võtma.** Milline töandja teeks sinuga lepingu, et ilma töö tegemiseta saad pärida selle töökeskkonna hüvesid?

- Pääsemine Jumala viha ja kohtu eest. *Rm 5:9* *Seda kindlamini meid päästetakse tema kaudu viha eest nüüd, kui me tema vere läbi oleme saanud õigeks. Rm 8:1* *Nii ei ole nüüd enam mingit hukkamõistu neile, kes on Kristuses Jeesuses.* Kui palju me aga kuuleme oma peas mõtteid et sa oled nii palju valesti teinud, et ma enam ei saa taevasse. Tuleta meelde leping, ning tuleta hingevaenlasele meelde, et ei ole nüüd enam mingit hukkamõistu neile kes on Kristuses Jeesuses.

- Ligipääs kõige pühamasse paika Hb 10:19 *Vennad, et meil on siis Jeesuse vere varal julgus sisse minna kõige pühamasse paika* Vanas Testamendis sai vaid preester kord aastas minna templi kõige pühamasse paika vereohvrit viima kus Jumala ligiolu ja au viibis. Uue Lepingu järgselt peale Kristuse surma templi vahevaip kärises pooleks, millest alates on võimalik igal lepingu osapooltel õigus minna ise ilma preestrita kõige pühamasse paika, Jumala ligiolu ja auga kohtuma. Mõttele, usklikuna on sul võimalik kogeda Jumalat, tema au ja ilu, kuulda tema häält, mõista ning kogeda tema südant. Kui tihti sa seal käid, kui kaua sa seal aega veedad, need on sinu lepingu õigused - kasuta neid!

- Õnnistatud elu igaks tegevuseks

2Kr 9:8 Jumal on vägev andma teile kogu armu rikkalikult, et teil ikka oleks kõike küllaldaselt ning et te oleksite rikkad iga teo tarvis. Fil 4:19 Küll mu Jumal täidab kõik teie vajadused oma rikkust mööda kirkusega Kristuses Jeesuses.

- Võit ja meelevald vaenlase üle *Ilm 12:10-11 sest välja on heidetud meie vendade süüdistaja, kes süüdistab neid Jumala ees päeval ja ööl. 11 Nema on ta ära võitnud Talle vere läbi ning oma tunnistuse sõna läbi* Kristuse vereleping annab meile meelevalla seista (vaimse) vaenlase kogu väe peal *Lk 10:19 Vaata, ma olen andnud teile meelevalla kõndida madude ja skorpionide peal ja vaenlase kogu väe peal ja miski ei tee teile iial kahju.* Meil on meelevald, tervendada haigeid, ajada deemoneid minema, tühistada needusi, kõneleda uusi keeli, prohveteerida, teha kõiksugu imesid ja tunnustähti. *Lk 10:20 meti ärge rõõmustage sellest, et vaimud teile alistuvad, vaid rõõmustage, et teie nimed on taevasse kirja pandud!"*

KASUTATUD KIRJANDUS:

"Vereleping, piibli punane niit" - Sten Nilsson (1991, Word of Life)